

Specialisering: SO-ämnenas innehåll och didaktik

Specialisation: Contents and Didactics of Social Studies

30 högskolepoäng

30 credits

Ladokkod: 11SO01

Version: 3.0

Fastställd av: Utbildningsutskottet 2012-01-04

Gäller från: VT 2012

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Utbildningsvetenskap (G2F)

Utbildningsområde: Undervisning

Ämnesgrupp: Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Förkunskapskrav: För studenter som läser 210 hp:

- Godkänt resultat i Allmänt utbildningsområde 1, 30 högskolepoäng
- Godkänt resultat i en inriktning om 60 högskolepoäng
- Deltagande i Allmänt utbildningsområde 2 där minst 15 högskolepoäng ska vara godkända, därav all VFU

För studenter som läser 270 hp:

- Godkänt resultat i Allmänt utbildningsområde 1, 30 högskolepoäng
- Godkänt resultat i inriktning 1, 60 högskolepoäng och inriktning 2, 60 högskolepoäng
- Deltagande i Allmänt utbildningsområde 2 där minst 15 högskolepoäng ska vara godkända, därav all VFU

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Innehåll

Kursen behandlar huvudsakligen SO-ämnena och deras didaktik. I historia behandlar kursen svensk historia från forntid till 1850. Centrala historiedidaktiska begrepp som exempelvis historiemedvetande, historiebruk och historiekultur diskuteras och problematiseras. Religioners funktion i ett mångkulturellt samhälle lyfts fram. Begrepp som kommer att behandlas är exempelvis sekularisering, fundamentalism och synkretism. Livsfrågor, där också sex- och samlevnad och mobbning ingår, behandlas också i kursen. I geografidelen är det begreppen inre och yttre krafter och hur de påverkat/påverkar Sveriges landskap som dominerar, liksom väder och klimat. Exempel på begrepp från kulturgeografin som behandlas är studier av infrastruktur och migration. Studenterna tränar sin förmåga att integrera ämneskunskaper med IT och estetiska läroprocesser. I kursen kommer också aktuella frågor kring hur IT påverkar barns och ungas liv att diskuteras. Betyg och bedömning i relation till aktuell forskning och aktuella betygskriterier har stort utrymme i kursen. I kursen används begrepp som hållbar utveckling, etnicitet, klass och kön för att problematisera ämnesinnehållet. I anslutning till de fem VFU-dagar som ingår i kursen konstruerar och analyserar studenterna en enkät som belyser valda delar av kursens innehåll.

Mål

Studenten skall efter avslutad kurs kunna:

- uppvisa relevanta ämneskunskaper i historia, religion, samhällskunskap och geografi för undervisning i förskoleklass till årskurs 6
- problematisera och exemplifiera begreppet hållbar utveckling, både historiskt och i nutid
- presentera och med utgångspunkt i styrdokument och didaktisk forskning argumentera för didaktiska val gällande undervisning i för kursen relevanta områden
- visa kunskaper om hur IT kan användas didaktiskt

- redogöra för och motivera olika tematiska och ämnesövergripande arbetssätt
- bedöma och betygssätta i SO-ämnena utifrån relevanta styrdokument
- konstruera och analysera en enkät

Undervisningsformer

Föreläsningar, studiegruppsarbete, workshops och skrivande i yrkesdagboken.

Undervisningen bedrivs på svenska. Dock kan undervisning på engelska förekomma om kursansvarig anser det nödvändigt.

Examinationsformer och betygsskala

Enskild skriftlig tentamen, digital redovisning i grupp, workshops, seminarier, studiegruppsarbete och enskilda skriftliga redovisningar.

Student har rätt att genomgå maximalt fem (5) examinationstillfällen på den kursplan som studenten är antagen till. Varje examination ska erbjudas vid minst tre (3) tillfällen inom loppet av ett (1) år.

Vid ny kursplan kommer ytterligare tre (3) examinationstillfällen att erbjudas under en övergångsperiod om ett (1) år från och med att ny kursplan tillämpas.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Se bilaga.

Studentinflytande och utvärdering

Studenterna deltar i kursplanering och kursråd samt gör en muntlig mittkursvärdering och en enskild skriftlig kursvärdering. Resultatet i kursvärderingarna presenteras i kursrapport som publiceras på Institutionen för pedagogiks hemsida.

Övrigt

Kursen ingår i Lärarutbildningen.

Kursplanen är fastställd i Lärarutbildningsnämnden 2010-08-19.

Bilaga: Litteraturlista för Specialisering: SO-ämnenas innehåll och didaktik (11SO01)

- Andersson, Daniel & Sander, Åke (red.) (2005). *Det mångreligiösa Sverige – ett landskap i förändring*. Lund: Studentlitteratur. (507 s.)
- Berggren, Lars & Greiff, Mats (2009). *En svensk historia från vikingatid till nutid*. 2., [bearb.] uppl. Lund: Studentlitteratur. (s.160 – 244)
- Bogren, Jörgen, Gustavsson, Torbjörn & Loman, Göran (2008). *Klimat och väder*. Lund: Studentlitteratur. (286 s.)
- Carlsson, Ulla (red.) (2010). *Barn och unga i den digitala mediekulturen*. Göteborg: Nordicom, Göteborgs universitet. (155 s.)
- Dunkels, Elza (2009). *Vad gör unga på nätet?*. 1. uppl. Malmö: Gleerup. (117 s.)
- Dyregrov, Atle (2007). *Sorg hos barn: en handledning för vuxna*. 2., (rev.) uppl. Lund: Studentlitteratur. (155 s.)
- Enochsson, AnnBritt (2007). *Internetsökningens didaktik*. Stockholm: Liber. (140 s.)
- Grönlien Zetterqvist, Kirsten (2009). Livsfrågeområdets didaktik?. I *Religion & Livsfrågor* 2009 nr 4. (4 s.)
- Gren, Martin & Hallin, Per-Olof (2003). *Kulturgeografi: en ämnesteoretisk introduktion*. 1. uppl. Malmö: Liber. (angivna kapitel, ca 100 s.)
- Gustafsson Marsh, Eva & Lundin, Ylva (2006). *Storyline i praktiken. Grunder och variationer*. Stockholm: Runa förlag AB. (80 s.)
- Hermansson Adler, Magnus (2009). *Historieundervisningens byggstenar: grundläggande pedagogik och ämnesdidaktik*. 2. uppl. Stockholm: Liber. (221 s.)
- Jönsson, Anders (2011). *Lärande bedömning*. 2. uppl. Malmö: Gleerup. (180 s.)
- Lindström, Dag (2004). *Forntid i Sverige – en introduktion*. Stockholm: Natur och kultur. (132 s.)
- Ludvigsson, David (2009). Vilken historia skall vi ha i skolan? I *Årsskrift för historielärarnas förening* (16 s.)
- Lundberg, Ingvar (2006). *Konsten att läsa faktatexter*. 1. uppl. Stockholm: Natur och kultur. (46 s.)
- Lundqvist, Jan (2001). *Geologi: processer - utveckling - tillämpning*. 3., [rev.] uppl. Lund: Studentlitteratur. (262 s.)
- Medierådet (2010). *Unga svenskar på Internet 2009*. World Internet Institute. (41 s.)
- Mellberg, David (2009). Det är inte min historia. I Karlsson, Klas-Göran & Zander, Ulf (red.) (2009). *Historien är nu: en introduktion till historiedidaktiken*. 2., [uppdaterade och bearbetade] uppl. Lund: Studentlitteratur. (18 s.)
- Møller, Jens Peter (2003). *Geografididaktik*. Stockholm: Liber. (128 s.)
- Siemens, George (2004). *Connectivism: A Learning Theory for the Digital Age*. Tillgänglig: <<http://www.elearnspace.org/Articles/connectivism.htm>>
- Siemens, Geogre (2008). *Learning and Knowing in Networks: Changing roles for Educators and Designers*. Tillgänglig: <<http://it.coe.uga.edu/itforum/Paper105/Siemens.pdf>>
- Thavenius, Jan (2011). Enorma möjligheter till demokratisering. *Skola och samhälle S.O.S.* Tillgänglig: http://www.skolaochsamhalle.se/lararutbildning/jan-thavenius-enorma-mojligheter-till-demokratisering/?utm_source=feedburner&utm_medium=email&utm_campaign=Feed%3A+SkolaOchSamhille+%28Skola+och+Samh%C3%A4lle%29 [2011-11-15] (4 s.)
- Thurén, Torsten (2005). *Källkritik*. Stockholm: Liber. (208 s.)
- Valmyndigheten (2011-10-27). *Det svenska valsystemet*. Tillgänglig: <http://www.val.se/> Det svenska valsystemet [2011-11-16]
- Walette, A. (2005) Vittnesmål om vikingar. Vad vet vi om vikingatidens kvinnor och män? I *Historielärarnas förenings årsskrift 2005*. (12 s.)

Wingborg, Mats (2011). *Vad fungerar?: resultat av utvärdering av metoder mot mobbning*. Stockholm: Skolverket. Tillgänglig på Internet: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2517> (84 s.)

Dessutom tillkommer artiklar från facktidskrifter och myndigheter samt styrdokument för grundskolan.